

REPUBLIKA

ROK III. ŁÓDŹ, WTOREK 30 CZERWCA 1925 r.

NUMER POJEDYNCZY 20 GROSZY

№ 176

REDAKCJA i ADMINISTRACJA, PIOTRKOWSKA 49.
GODZINY PRZYJĘĆ REDAKCJI 6—7 POPOŁUDNIU

WYDANIE PORANNE.

TELEFONY REDAKCJI: 27-24, 36-43, 36-44.
TELEFON ADMINISTRACJI 22-14.

Witos gada... Za dużo posłów powiada.

Grudziądz, 29 czerwca
Agencja Wschodnia.

Odbył się tutaj kongres Polskiego stronnictwa ludowego „Piast”, w którym wzięło udział około 1,000 członków stronnictwa.

Dłuższe przemówienie wygłosił poseł Witos, mówiąc o obecnej sytuacji politycznej, nawołując do wystąpienia za rozszerzeniem kompetencji politycznej prezydenta Rzeczypospolitej i zmniejszenia liczby posłów. Poseł Witos poruszył również sprawę współpracy rolników z rządem oraz kwestię reformy rolnej.

Wicemarszałek Osiecki wygłosił referat o sytuacji gospodarczej w Polsce, ze szczegółowym uwzględnieniem reformy rolnej.

Kongres przyjął rezolucję, nawołującą do opowiedzenia się za rozszerzeniem kompetencji p. prezydenta Rzeczypospolitej, oraz za szybkim przeprowadzeniem reformy rolnej i uwzględnieniem żądań P. S. L.

Pasiecz jedzie na odpoczynek

Białogród 29 czerwca
Polska Agencja Telegraficzna.

Lekarze zalecili Pasieczowi dłuższy odpoczynek i przeprowadzenie kuracji w miejscowości kąpielowej. Wobec tego porucił on trzem osobom partii radykalnej: prezesowi Izby, prezesowi klubu radykalnego i wice-prezesowi partii radykalnej prowadzenie spraw politycznych podczas jego nieobecności.

Katastrofa na morzu.

14 marynarzy utonęło.

Polska Agencja Telegraficzna.

Bluhester (Stany Zjednoczone)

29 czerwca

Parowiec „Toskanja” w odległości 200 mil od Halifaxu wpadł na statek rybacki „Rex” i zatopił go, przyczem kapitan statku i 14 marynarzy zginęło.

Skandal w warszawskiej operetce.

Księżę kaukaski wpada za kulisy i wzniesia popłoch wśród tancerek

Z Warszawy donoszą nam:

Wczorajsze przedstawienie „Złodziejskiej miłości” w teatrze „Wodewil” zakończył niezwykle wypadek.

Siedzący w jednym z pierwszych krzeseł jegomość, smagły brunet, zachowywał się w sposób niewłaściwy. Cmoknął na tancerki, posyłał im całusy a gdy na scenie ukazała się artystka baletu, p. Janina Roliczówna, głośno zawołał w języku rosyjskim: „Barysznia! Ja ciebie polubił!” — co znaczy: Panienko, ja cię polochałem.

Podczas przerwy, niesforny brunet siłą wcisnął się za kulisy, wpadł do garderoby tancerek i, ujrzawszy p. Roliczównę, rzucił się ku niej z okrzykiem „Ach ty czertownik!” (Ach ty diabliku)

W garderobie powstał popłoch. Zatakowana artystka uciekała, a na jej miejsce przybiegł dyr. Solys i złapał intryza za bary.

Okazało się, że jest to księżę kaukaski p. Hadż i Tagaur Tulatow, który przed dwoma dniami przyjechał do Warszawy.

Prez. Rzplitej nad polskim morzem.

Ludność polskiego wybrzeża witała pana prezydenta owacyjnie.

Gdynia, 29 czerwca

Polska Agencja Telegraficzna.

Dnia 27 w południe przybył tu pan Prezydent Rzeczypospolitej w towarzystwie ministra rolnictwa i dóbr państwowych Janickiego, wojewody pomorskiego Wachowiaka, dyrektora departamentu marynarki handlowej p. Chrzanowskiego oraz swej świty.

O godz. 6 i pół rano nastąpił odjazd z Grudziądza samochodami piękna droga przez Gniewo, Starogard, Cieszyn, Kartuzy, Wejherowo.

Pana prezydenta witała po drodze owacyjnie miejscowa ludność, a domy przybrane były zieloną. Przy wjeździe do Gdyni powitał p. prezydenta w imieniu floty polskiej szef kierownictwa marynarki wojennej, komandor Świrski po czym orkiestra odegrała hymn narodowy.

Pan prezydent po wyjściu z samochodu przeszedł przed frontem honorowym kompanii marynarki wojennej, po czym w towarzystwie osób swej świty i komandora Świrskiego odjechał do portu w Gdyni.

Pan prezydent przeszedł wzdłuż całego mola, będącego na ukończeniu, po-

czem objechał na holowniku basen portowy, interesując się stanem robót przy budowie portu. Wyjaśnienie udzielał naczelnik budowy portu, inżynier Wenda komendant portu wojennego, komandor Unrug, oraz kapitan portu handlowego Zaleski.

Pan prezydent udał się w towarzystwie części swej świty na torpedowiec „Kaszub”, podczas gdy reszta osób wsiadła na pokład torpedowca „Mazur”. W tej chwili podniesiono na torpedowcu „Kaszub” pana prezydenta i oba statki odbiły od lądu, kierując się na Hel. Owacyjne przyjęcie zgotowali p. prezydentowi rybacy z Helu obu narodowości.

Kilkadziesiąt kutrów udekorowanych flagami narodowymi i kwieciami, wypłynęło na pełne morze na spotkanie torpedowców, a gdy zrównały się z nimi, eskortowały je cały czas, poczem przedelflowały przed nimi.

Po wyjściu na ląd p. prezydent udał się na szczyt latarni morskiej na Helu, przyglądając się wspaniałej panoramie.

Następnie, witany owacyjnie przez ludność i przebywających tu letników, przeszedł przez wioskę rybacką, wypy-

tując się o tryb życia i warunki pracy.

Pan prezydent zatrzymał się w domu puckiego wydziału powiatowego, gdzie wręczono mu od towarzystwa przyjaciół Helu bukiet żywego kwiecica.

Po zwiedzeniu portu rybackiego pan prezydent odplynął na torpedowcu „Kaszub” do Gdyni.

Po zwiedzeniu Radłowa, powrócono do pociągu, gdzie odbył się obiad, wydany przez p. prezydenta dla przedstawicieli miejscowych władz cywilnych i morskich.

W obiedzie wzięli udział m. in. minister Janicki, wojewoda Wachowiak, komandorzy Świrski i Unrug, komendant policji wojewódzkiej, inspektor Wyżymirski, starosta pucki, Lipski, oraz dowództwo „Kaszub” i „Mazur”.

O godzinie 8,20 drogą na Koruszki i Iłowo pan prezydent powrócił do Warszawy.

Warszawa, 29 czerwca.

Polska Agencja Telegraficzna.

W niedzielę, o godz. 9,30 powrócił pan Prezydent Rzplitej z podróży po Pomorzu. Wraz z p. Prezydentem przybyli do Warszawy minister Janicki, dyrektor Chrzanowski komandor Świrski.

Straszna katastrofa aeroplanowa na linii Warszawa -- Paryż.

Motor przestaje działać na wysokości 400 metrów! — Eksplozja 300 litrów benzyny. — Wśród szalejących płomieni. — Przystarzała konstrukcja aparatu powodem katastrofy.

Z Warszawy donoszą nam:

W sprawie strasznej katastrofy aeroplanowej pod Tarnowskimi Górami, o której doniosła niedzielną „Republika”, dowiadujemy się następujących szczegółów:

Na samolocie pasażerskim marki „Berliner Spad”, należącym do T-wa komunikacji powietrznej „Franco-Roumain” odbywali podróż z Warszawy do Paryża via Praga Czeska — znany artysta opery warszawskiej, p. Tadeusz Leliwa, jego małżonka, oraz dr. Grydzewski, redaktor „Wiadomości Literackich”.

Samolot prowadził czeski pilot Klątek.

Gdy samolot znajdował się w okolicy Tarnowskich Gór nad iglastym lasem na wysokości 400 metr., nagle motor prze-

stał działać i aeroplan zaczął się raptownie opuszczać.

Prerażeni pasażerowie, zdając sobie sprawę z grożącego im niebezpieczeństwa, zaczęli nawoływać pilota, by ratował im życie.

Sytuacja była rozpaczliwa, wszelkie wysiłki pilota, by powstrzymać gwałtowny spadek samolotu, były daremne. Samolot był drewnianej konstrukcji. Motor znajdował się bezpośrednio przed kabiną pasażerską, a miejsce pilota za kabiną.

Wszelki ratunek okazał się wskutek tego bezowocny.

Samolot całą siłą swego pędu spadł w polu na gęste łany żyta potoczył się do rowu pełnego wody i wywrócił się wraz z pasażerami.

Jedynie pilot Klątek zdążył w porę

wyskoczyć z samolotu, przyczem zwichnął sobie nogę.

Tymczasem zbiornik aeroplanu, zawierający duży zapas benzyny, bo aż 300 litrów nagle eksplodował, przyczem cały aeroplan stanął w płomieniach, zamieniając się w słup ognia.

Pilot Klątek, rzucił się na ratunek pasażerów, wyciągając z kabiny nawpół przytomną panią Leliwę, na której zapaliły się już kapelusz, włosy i ubranie.

Z samolotu wyskoczyli redaktor dr. Grydzewski i p. Leliwa, również objęci płomieniami.

Pan Leliwa, będąc sam w ogniu tłumiał płomienie na głowie swej żony.

Najbardziej ucierpiała pani Leliwa, na której spaliło się doszczętnie ubranie i która poparzyła sobie głowę, twarz, ręce i nogi.

Pan Leliwa został dotkliwie poparzony w lewą rękę. Ponadto spłonęły na nim spodnie.

Najmniej ucierpiał redaktor Grydzewski, który zrzucił z siebie palącą się marynarkę.

Pilotowi Klátkowi spłonęła skórzana kurtka oraz rękawiczki.

Oparzenia pani Leliwy, były poważne, tak że musiano ją odwieźć do szpitala miejscowego, gdzie nałożono jej opatrunki.

Pozostałym ofiarom katastrofy udzielić im pomocy na miejscu.

Nieszczęśliwi pasażerowie zrezygnowali z dalszej podróży do Paryża i o godzinie 8 wiecz. pomimo osłabienia, udali się pociągiem z powrotem do Warszawy.

Jak się okazuje przyczyną katastrofy było zepsucie się t. zw. karboratora, stanowiącego część składową motoru.

Badanie szczątków samolotu wykazało, że aparat ten, należący do T-wa „Franco-Roumain” posiadał przestarzałą konstrukcję, która była niewatpliwie powodem katastrofy.

Ciężka sytuacja gospodarcza Anglii

Rząd angielski śpieszy z pomocą przemysłowi. — Poprawa stosunków — zależna od kontynentu.

Londyn, 29 czerwca

Polska Agencja Telegraficzna.

Na posiedzeniu izby gmin oświadczył premier Baldwin, iż rząd rozpatruje projekt udzielenia pomocy tym gałęziom przemysłu, których położenie jest obecnie bardzo trudne. Nie ustalono dotąd, czy udzielane będą subsydia czy też specjalne premie wywozowe, czy wprowadzona będzie niższa taryfa kolejowych.

Zamierzenia powyższe dotyczą tych gałęzi przemysłu, które miałyby widać po myślnego rozwoju na przyszłość.

Londyn, 29 czerwca

Polska Agencja Telegraficzna.

Premier Baldwin, odpowiadając na zarzuty Ramsy Mac Donalda, że rząd nie czyni dla złagodzenia bezrobocia, oświadczył, że zlikwidowanie choćby częściowe kwestii bezrobocia, zależy głównie od powrotu normalnych stosunków w kopalniach, stoczniach i fabrykach metalurgicznych.

Mówca zaznaczył, że poprawa stosunków związana jest z powrotem stosunków normalnych na kontynencie, do czego rząd angielski użłnie dąży.

Rząd czyni starania w celu powiększenia emigracji do dominjów i kolonji.

Wiele hałasu-mało pożytku.

Zamiast domów mieszkalnych, zbudowano papierową wieżę Babel.

Do ruchu budowlanego w obecnym sezonie przywiązywano wielkie nadzieje. Przewidywano ruch na większą skalę, który miał wpłynąć na polepszenie się sytuacji mieszkaniowej; zatrudnienie robotników przy budowach miało zmniejszyć liczbę bezrobotnych, nadto spodziewano się, że ruch budowlany ożywi wiele działów produkcji. Liczne memorjały sfer zainteresowanych wpływały do kompetentnych urzędów.

Rząd opracował własny program zawierający plan stworzenia funduszu budowlanego, na który miały się złożyć wpływy z podatku mieszkaniowego, wpłacanego przez korzystających z ochrony lokatorów, wpływy z podatku od placów niezabudowanych, oraz spłaty z pożyczek udzielanych w uprzednich latach na cele budowlane - mieszkaniowe. Ulgi udzielane z funduszu budowlanego dla celów budowy miała uzupełnić poręka państwa dla listów zastawnych i obligacji, emitowanych przez upoważnione do tego przez rząd instytucje oraz ulgi podatkowe dla nowych budowli.

Na kapitał obrotowy, któryby był na tychmiast użyty dla rozpoczęcia ruchu budowlanego miał rząd przeznaczyć 100 milionów złotych z pożyczki amerykańskiej; Bank gospodarstwa krajowego miał rozwinąć na szeroką skalę działalność zagraniczną, polegającą na uplasowaniu tam listów zastawnych i obligacji emitowanych w związku z ruchem budowlanym, a posiadającym porękę państwa, nadto miał się bank ten, posiadający poważne znaczenie zagranicą postarać o większą pożyczkę, której celem byłoby sfinansowanie ruchu budowlanego. Przy banku tym utworzony został specjalny oddział budowlany. Stworzono nadto komisariat budowlany, którego celem było opracowanie szczegółowego planu działania.

Wielkie te przygotowania uzasadniały nadzieje, jakie przywiązywano w całym społeczeństwie do rozwoju ruchu budowlanego.

Obecnie zbliża się lipiec, a ruch budowlany dotąd się nie rozpoczął.

Jest bardzo mała nadzieja, by w tym sezonie pod tym względem coś działo się.

Główną przyczyną tego — obecna krytyczna sytuacja, objawiająca się w coraz poważniejszym zastoju gospodarczym i w pasywnym bilansie handlowym i płatniczym.

Bank Polski zmuszony jest restryngować i tak minimalne kredyty dla życia gospodarczego, wpływy z pożyczki amerykańskiej muszą być w znacznej mierze użyte dla celów walutowych, które mimo wszystko stanowią podstawę normalnego rozwoju stosunków gospodarczych.

Zachwianie się bowiem kursu złotego byłoby w obecnych warunkach równoznaczne z zupełną ruiną gospodarstwa naszego państwa.

Rząd poczynił szereg kroków, by poprawić nasz bilans handlowy, wobec jednak uniemożliwienia nam przez Niemcy dotychczasowego eksportu węgla, niema nadziei, by sytuacja pod tym względem uległa poprawie, a przeciwnie są wszelkie dane, że nasz bilans handlowy bardziej się pogorszy.

Mogłoby fatalny wpływ wzrostu pasywności bilansu handlowego dla rozwoju naszych stosunków ekonomicznych sparaliżować uzyskanie poważniejszej pożyczki zagranicznej, jak dotąd niema jednak na to żadnych widoków.

Należy więc stwierdzić, że sytuacja, w której się znajdujemy jest bardzo poważna i że w tych warunkach nie można, pomimo najlepszych chęci, liczyć na ożywienie się jeszcze w obecnym sezonie ruchu budowlanego.

Pomimo ważności tego problemu istnieją obecnie aktualniejsze sprawy, od których rozwiązania zależy nasza egzystencja gospodarcza.

Mamy przekonanie, że dotychczasowa praca nad problemem rozbudowy nie pójdzie na marne i będzie mogła przynieść pożytek może w przyszłym roku.

Obecnie jednak nie widzimy możliwości rozpoczęcia na większą skalę ruchu budowlanego, tembardziej, że poważna część sezonu budowlanego już przeszła.

Ogłoszony w prasie komunikat Banku Gospodarstwa Krajowego o bezpodstawności pogłosek o zaniechaniu akcji kredytowej na cele odbudowy nie może wpłynąć na zmianę naszego poglądu jesteśmy przekonani, że tegoroczna działalność nad uruchomieniem kredytu budowlanego może być rozwinięta tylko w bardzo ograniczonych ramach.

Dr. Z. Roze.

Jack Dempsey

największy bokser świata doby obecnej w Paryżu.

Paryż, w czerwcu.

Jest czwarta godzina popołudniu. — Przed dworcem gromadzą się wielotysięczne tłumy. Za chwilę ma przybyć pociąg pośpieszny z Boulogne, w którym przybędzie światowej sławy Jack Dempsey.

Na peronie gromadzą się ci, którzy będą go oficjalnie witać. Widać niezmierną ilość różnobarwnych czapek sportowych, licznie jest reprezentowana amerykańska kolonia i pełno jest dziennikarzy. Wiele cylindrów i panien w bieli z kwiatami. Jest również i Carpentier.

Wreszcie pociąg wpada na peron. W tym momencie publiczność przerywa kordon pilnującej porządku straży bezpieczeństwa i tłumem wali przed wagon, z którego wyjdzie ma Dempsey. Dempsey ukazuje się przy oknie wagonu, uśmiechając się przyjaźnie.

Wówczas Carpentier, chcąc uprzedzić zgromadzonych na oficjalne przyjęcie oraz panny z kwiatami, potężnymi swoimi łokciami toruje sobie pośród nich drogę.

Wreszcie Dempsey wraz z swoją małżonką gwiazdą filmową, Estelle Taylor opuszcza wagon. Przechodzą przez krzyżowy ogień fotografów i aparatów filmowych. Jack Dempsey uśmiecha się do wszystkich, ustawionych aparatów, podczas, gdy jego małżonka, błada trochę, zlekka spogląda cierpiąco.

Po ukończeniu tej czynności natychmiast wysuwa się na czoło dwudziestu dziennikarzy, którzy rozpoczynają rozpaczliwe obłęzenie. Jack Dempsey, jak okazuje się jednak, nie zna francuskiego i za pośrednictwem p. Henryka Bernsteina ogłasza nam, iż wobec niedyspozycji żony swojej nie może nam udzielić tutaj na dworcu żadnych informacji i zaprasza nas wszystkich do hotelu.

Pół godziny potem spotykamy się z mistrzem światowej sławy, Jackiem Dempsey'em w hotelu. Dempsey, aczkolwiek jest człowiekiem o kolosalnej budowie, jednakże wszystkie części ciała posiada bardzo proporcjonalne. Człowiek, który jest rekordowym mistrzem światowych walk, nie ma w sobie wcale cech brutalnych, przeciwnie, w ruchach swoich wykazuje wielką elegancję.

Przybywając z Ameryki kraju wywiadów i sensacji, odpowiada Dempsey z wielką uprzejmością na wszystkie stawiane mu pytania.

— W jakim celu przyjechał pan do Europy? — pytamy.

— Ta podróż do Europy, jest moją poślubną podróżą. Jadę jedynie dla przyjemności i pragnę przytem poznać Zachodnią i Środkową Europę — odpowiada Dempsey.

— Nie będzie więc w żaden sposób walczył na pięści w Europie?

Dempsey uśmiechnął się.

— O walce mowy niema. Ale może pewne próbné ćwiczenia mi się zdarzą. Zdarzył mi się już naprzykład pewien wypadek na statku. Kapitan okrętu pro-

sił mnie, bym walczył na pokładzie, zysk był przeznaczony na cel dobroczynny.

— Kto był pańskim przeciwnikiem?

— Pewien rzeźnik okrętowy.

Przy tem wspomnieniu Dempsey począł się śmiać wesoło.

— Nie był on słaby. Przez 3 rundki trzymał się w walce ze mną nawet dosyć dzielnie! Również w Londynie zaproszony zostałem do klubu bokserów, gdzie jednak nie walczyłem, gdyż byłem bardzo zmęczony.

— Mówią iż pan wogóle ostatnio jest przemęczony i zamierza boks porzucić?

— To jest nieprawda. Nie myślę chwilowo wcale o zaprzestaniu boksu. Przeciwnie! W Europie właśnie systematycznie się trenuję. Londyńczycy byli bardzo zdziwieni, gdy na drugi dzień po moim przyjeździe do Londynu oglądali mnie kiedy na dachu mego hotelu ćwiczyłem się!

Zaczęliśmy wreszcie mówić o przeciwnikach Dempsey'a. Za najniebezpieczniejszego uważa Carpentiera, o którego sile i zręczności wyraża się Dempsey z uznaniem.

— A Harry Wills, pyta go ktoś.

— Jestem gotów w każdej chwili przeciw Wilsonowi wystąpić, gdy powrócę do Ameryki!

— A dokąd pan jedzie dalej?

— Do Berlina. Tam pozostaniemy czas pewien i nie jest wykluczone, iż zawitamy do Wiednia przedtem niż na dłuższy czas pozostaniemy w Paryżu.

Dempsey skończył i żegna się z każdym silnym uściskiem dłoni.

Rewolucyjka.

Sympatyczna wysepka grecka Samos zbuntowała się.

Miała tam miejsce rewolucja. Raczej... rewolucyjka.

Bracia Yaya zgromadzili dokoła siebie rodzinę i przyjaciół, potęchali ambicję kilku przywódców stronnictw politycznych (a jest tych stronnictw w Grecji kilka tuzinów) i wynieśli siebie do godności władców wyspy. Już za panowania Konstantyna urządzili to samo na dłuższy czas całkiem bezkarne.

Tym razem jednak pomieszały politykę z bandytyzmem.

Przemycili broń, wypuścili z więzień przestępców, „skonfiskowali“ na rzecz funduszu rewolucyjnego kasę miejską w Bathy, co im przyniosło 800 tysięcy drachm, i przywłaszczyli sobie przy okazji gotówkę z trzech filij banków.

Następnie zaczęli „rządzić“, ochoczo wesoło, swobodnie.

Grecka siła zbrojna na wyspie, licząca 7 ludzi, została rozbrojona.

O, biedny komendant portu! Jeszcze do niedawna tak uprzejmie oprowadzał turystów po wysepce, wyrażając niezadowolone ze swego stanowiska. A teraz staniesz przed sądem wojennym, ponieważ byłeś zbyt cichym, ponieważ nie stłumiłeś rewolucji, pozwalając się natomiast rozbroić!

Podczas gdy szczęśliwi bracia Yaya spoglądali z balkonu swej chałupy na opanowaną Samos, zbliżało się już ku nim szybkimi krokami przeznaczenie.

Pełną parą pręły morze greckie okręty wojenne, nabite wojskiem. O brzo sku odbywa się w trzech punktach jednocześnie lądowanie. Ciężkie granaty wystraszają rebeliantów w góry.

Oddziały piechoty wdzierają się na wyżyny. Gdzieniedzie pada kilkanaście strzałów. Jest kilku zabitych.

Panowanie braci Yaya trwało zaledwie kilkanaście godzin. Za kilka miesięcy nikt o nich nie będzie pamiętał.

Ale wino z wyspy Samos będzie przy smakiem jeszcze wielu wieków.

Dowodzi to jednak niezbitą znaczną wyższości grona winnego nad polityką.

F. E.

W ten sposób przyjął nas Jack Dempsey — bokser światowej sławy, który dziś niema jeszcze 30 lat i znajduje się u szczytu sławy. Niektórzy przypuszczają, iż nastąpi już zmierzch jego sławy.

Jednakże w tym wieku bokserzy są jeszcze w dalszym ciągu niepokonani, słabnąc poczynają w wieku późniejszym.

John L. Sullivan utracił swe wszechświatowe znaczenie, mając 34 lata, pokonany przez Corletti'a, Bob Fitzsimmons posiadał tytuł mistrza światowego do 37 lat, w którym to roku pokonany został przez Jeffries'a.

Dempsey będzie więc jeszcze przez dłuższy czas walczył. Niema przecież powodu do wycofania się, będąc jeszcze w pełni sił. Oczekują go jeszcze niechybne zwycięstwa i... dolary.

Czemu czytam codziennie zrana

„Republikę”

Czytam codziennie zrana „Republikę“, gdyż jest to największy i najpoczytniejszy dziennik w Łodzi,

„Republika“ jest pismem demokratycznym i niezależnym, podaje codziennie najświeższe wiadomości lokalne, stołeczne i światowe; posiada własną służbę telegraficzną i korespondencyjną we wszystkich stolicach świata; drukuje artykuły i feljetyony pierwszorzędných publicystów.

„Republika“ prowadzona jest w sposób barwny i żywy, wzorowany na najlepszych metodach francuskich i amerykańskich; „REPUBLIKA“ wprowadziła pierwsza do Polski ilustrację fotograficzną.

„Republika“ zawiera codziennie specjalny ilustrowany dodatek p. t. „Przegląd Sportowy”.

Miara kultury — są nakłady pism.

Prasa paryska posiada największą ilość czytelników.

Każdy francuz kupuje dziennie dwie gazety.

(Specjalna służba korespondencyjna „Republiki“.)

Dnia 23 czerwca 1925.

Paryż posiada zgóra 50 dzienników. Francuskich dzienników wychodzi w Paryżu przeszło czterdzieści. Oprócz tego są cztery dzienniki angielskie, cztery rosyjskie oraz jeszcze kilka pism w innych językach, jak naprzykład polski, żydowski i t. d.

Żaden dziennik paryski nie wychodzi więcej, jak jeden raz dziennie.

Odpowiednio do tego, są pisma poanne, południowe i wieczorowe.

Pisma te ukazują się zawsze, niezależnie od jakichkolwiek świąt. Nawet podczas Bożego Narodzenia i Wielkiej Nocy gazety wychodzą tak samo, jak w dzień powszedni; w przeddzień świąt, podczas pierwszego i drugiego dnia świąt oraz w dzień poświęceń.

Pierwszego maja strejkują tylko pisma lewicowe; socjalistyczne, komunistyczne i niektóre dzienniki radykalne.

Prasa paryska zajmuje pierwsze miejsce na świecie, zarówno pod względem jakościowym, jak i ilościowym.

Ani Londyn, ani Berlin, ani Nowy Jork, nie mówiąc już o stolicach mniejszych państw europejskich i amerykańskich, nie może się poszczycić tak pięknymi i bogimi rozwiniętą prasą.

Pod względem jakościowym, prasa paryska stanowi wzór znakomitej informacii.

Dzienniki tutejsze są doskonale poinformowane o życiu Paryża, Francji i wszystkich państw świata. Siedząc w Paryżu, wie się dobrze, co się dzieje w każdym, najdalszym nawet, zakątku Starego i Nowego świata. Informacje te dotyczą życia politycznego, kulturalnego i gospodarczego. Najlepiej jest postawiony dział polityczny. Szwahkuje nieco dział gospodarczy, lecz da się to objaśnić w ten sposób, że Paryż posiada moc doskonałych tygodników i czasopism ekonomicznych. Jeżeli więc ktoś specjalnie zajmuje się życiem gospodarczym, to może korzystać z tych świetnie prowadzonych i niedrogich pism.

Pod względem ilościowym, prasa paryska bije rekord w porównaniu z prasą jakiegokolwiek miasta na świecie. Imponujące są nakłady głównych dzienników paryskich.

Dla przykładu podamy tu kilka liczb

„Le Petit Parisien“, pierwszy pod względem nakładu dziennik świata, bije i i pół mil. numerów dziennie. Bezpośrednio po nim następuje „Le Matin“ (1 milion), dalej kroczy „Le Journal“ (1 milion 300 tys.), następnie nacjonalistyczne „Echo de Paris“ (800 tys.), następnie miejsce zajmuje największy dziennik wieczorowy „Intransigent“ (500 tys.), dalej naczelny organ kartelu lewicowego „Le Quotidien“ (400 tys.), ilustrowany „Excelsior“ (200 tys.) i t. d.

Dodajmy tutaj, że największy londyński „Daily Mail“ bije około półtora miliona, a żadne pismo amerykańskie nie ma nawet miliona egzemplarzy.

W ten sposób prasa paryska posiada największy nakład na kuli ziemskiej.

Z politycznego punktu widzenia, ta potężna prasa stanowi istną mozaikę najrozmaitszych kierunków i prądów ideowych.

Pomimo to, są w Paryżu dzienniki informacyjne, nie związane z żadnym stronnictwem politycznym. Do takich pism należą przedewszystkiem 3 wielkie dzienniki bulwarowe: „Le Petit Parisien“, „Le Matin“ i „Le Journal“.

Są to ogromne przedsiębiorstwa handlowe, obliczone na jaknajwiększy zysk i gotowe służyć każdemu, kto dobrze zapłaci.

Jeżeli chodzi o główne organy poszczególnych stronnictw, to zacytujemy następujące:

Royalści: „Action Francaise“,
Nacjonalści: rano „Echo de Paris“,
oraz wieczorem „Liberte“, „Intransigent“, „Temps“, „Journal des Debats“

Loucheur: „Le Petit Journal“,
Radykałi: rano „Le Quotidien“, „L'Oeuvre“, „L'Ere Nouvelle“ i wieczorem „Paris-Soir“.

Socjaliści: „Le Peuple“,
Komuniści: „L'Humanite“.

Zaznaczamy tu, że niektórzy socjaliści pisują do pism radykalnych.

Jakie są przyczyny tego szalonego rozkwitu prasy paryskiej?

Otóż nam się wydaje, że działają tu dwa momenty.

Pierwszy natury ideowej, drugi — finansowej.

Nie ulega żadnej wątpliwości, że ludność Paryża i wogóle całej Francji znaj-

duje się na wysokim poziomie rozwoju umysłowego.

Ludność ta, nie tylko w miastach, ale i na wsi dużo czyta.

We Francji prawie każdy człowiek kupuje dwie gazety dziennie. Nic więc dziwnego, że prasa paryska, która w kolosalnych ilościach idzie na prawinę, cieszy się takim powodzeniem...

Drugi — moment posiada charakter materialny.

W Paryżu gazeta kosztuje 20 centymów. To jeszcze lepiej objaśni nam zadane powyżej pytanie o przyczynach rozkwitu tutejszej prasy...

Kiedź my w Polsce dojdziemy do podobnej r. ter. słowa drukowanego?

Wtedy właśnie, gdy zostaną spełnione powyższe dwa momenty. Wtedy, gdy ludność naszego kraju stanie na tak wysokim poziomie umysłowym, jak ludność Francji i wtedy, gdy nasze pisma będą w stanie odpowiednio obniżyć cenę gazet.

Dużo lat upłyło, zanim podniesie się kultura szerokich mas ludności naszych miast i wsi.

Dużo też czasu upłyło, zanim kierownictwo naszych pism znajdzie się w tak pomyślnych warunkach finansowych, że będzie mogło uprzystępnić dziennik szerokim rzeszom ludności.

Dziś warunki te są bardzo trudne. Ogromna, w porównaniu z Zachodem, drożyzna papieru, maszyn drukarskich farb i t. d. nie daje możności takiego waltownego obniżenia cen dzienników.

Nie wątpimy jednak, że w niedalekiej przyszłości, warunki te ulegną poprawie, a tem samem poczynność pism polskich znakomicie wzrośnie.

R. W.

Człowiek żyjący 70 lat

zjada w ciągu swego życia
72.000 kilo różnych pokarmów.

Lekarze francuscy dr. Landouzy i dr. Labbe opracowali na mocy ścisłych obliczeń tablice wykazujące ilość pokarmów spożywanych przez człowieka w ciągu całego życia i doszli do wyniku, że przeciętna ilość spożytych przez człowieka pokarmów wynosi tysiąckrotną jego wagę.

Tak np. człowiek spożywa przeciętnie 500 do 600 gramów chleba dziennie, czyli rocznie około 200 kilo, przez całe więc życie (licząc lat 70) około 14.000 kilo tj. 7.000 bochenków dwukilowych, lub 400.000 bułek (30 gramowych). Mięsa zjada człowiek średnio 180 gr. odliczając więc dni postne, wypadnie rocznie 56 kilo, w ciągu zaś lat 70 około 4.000 kilo.

Gdy tę ostatnią cyfrę podzielimy na różne rodzaje mięsa spożywanego przez nas, otrzymamy następujące wyniki: człowiek żyjący 70 lat, zjada w ciągu swego życia 3 woły po 700 kilo — 15 baranów po 70 kilo — 5 cieląt po 100 kilo — 3 wieprze po 150 kilo — nie licząc kur, gęsi i innego drobiu i zwierzyny.

Kartofli dziennie spożywa człowiek 350 gramów przeciętnie, czyli rocznie 130 kilo, a przez lat 70 — 9.000 kilo. Kawy spożywa dziennie 6 gramów, czyli rocznie 2 kilo 190 gr. w ciągu zaś lat 70 — 150 kilo. Cukru — dziennie 45 gr. czyli rocznie 16 kilo, a w ciągu 70 lat — 1.200 kilo itd.

Według obliczeń tych samych lekarzy człowiek spożywa dziennie przeciętnie wszystkich pokarmów w ilości 2.850 gr. czyli rocznie 858 kilo 750 gramów, co wynosi przez 70 lat — 60.112 kilo 500 gr. Dodawszy do tego napoje i inne specjalne pokarmy w ilości 12.000 kilo przez całe życie otrzymamy cyfrę: 72.000 kilo.

Niemirów-Zdrój

Kapiele siarczane i borowinowe, przyrodolecznictwo. Wskazania: reumatyzm, artretyzm, ischias, choroby kobiece i skórne,

Pokój z utrzymaniem 5—8 zł. — Kapiele 2—5 zł. 300 pokoi we willach zakładowych i pensjonatach prywatnych. Stacja kolejowa Rawa—Ruska — skąd autobus do Zakładu. Poczta telegraf i telefon w miejscu.

Początek sezonu dn. 10-go maja.

SAPPER.

Morderstwo.

List ten był dla mnie głosem z za grobu. Najpierw charakter pisma był dla mnie zupełnie obcy, potem, w mózgu moim poczęło się coś rozpaśniać. W ciągu dwudziestu lat można wiele zapomnieć.

Trzymałem w ręku kopertę, na której widniał stempel pocztowy z New-Jorku.

Jim Teatherstone, dawny mój przyjaciel, mieszkał więc w Ameryce.

Po tragicznym wypadku, jaki mu się zdarzył przerwany został między nami kontakt, straciłem go zupełnie z oczu i kilkunastu lat poszukiwania nie odniosły żadnego skutku.

Niespostrzeżenie myśli moje cofnęły się do tych czasów, gdy widzieliśmy się poraz ostatni...

Wróciłem koło północy do mieszkania, gdy zadzwonił telefon na moim biurku.

Byłem bardzo zmęczony i miałem zamiar położyć się już do łóżka tembardziej, że nazajutrz występowałem w charakterze obrońcy w wielkim procesie kryminalnym.

— Czy mówi Mr. Pollock? — krzyknął ktoś przez telefon.

— Tak jest... Kto mówi?... — Policja... Pan będzie taskaw zgłosił się do nas, przyprowadzono mr. Teatherstone'a, który chce zasięgnąć u pana pewnej rady.

Sądziłem, że Jim, jak zwykle, miał

znowu pewną jakąś awanturę i czeka na mnie, bym go wyratował. Rozgniewało mnie to jeszcze bardziej i odpowiedziałem:

— Nie zaszkodzi przecież, jeśli jutro tę sprawę załatwię!

— Ależ sprawa jest poważna!... głos policjanta brzmiał stanowczo i poważnie, wobec czego przyrzekłem, że natychmiast przyjadę.

Komisarz policji przyjął mnie z poważną miną i rzekł odrazu bez wstępów:

— Popelnione zostało morderstwo, mr. Pollock!

Spojrzał na niego przerażony;

— Sądzi pan, że morderstwa dokonał mr. Teatherstone.

Skinął głową;

— Tak...

— To niemożliwe! — zawołałem — Kogo on zamordował?

— Niesiakięgo Johna Parsona... Najlepiej będzie jeśli pan z nim osobiście rozmówi... On panu wszystko powie... Ta cała sprawa wygląda bardzo tajemniczo... On wcale nie zaprzecza — przyznaje się do popelnienia zbrodni...

— W jaki sposób go zamordował?

— Wystrzelałem z rewolweru w mieszkaniu Parsona. Zechce pan taskawie pójść ze mną?

Poszedłem z nim automatycznie. Jim siedział na tapczanie ze zwykłym uśmiechem na twarzy.

— Bardzo mi przykro, że facygowano cię wśród nocy, ale pan komisarz pewno ci już powiedział, że jestem w bardzo przykrych sytuacjach...

— Ależ, Jimie — to pewnie straszna pomyłka!

— O tem niema mowy. Mówiłem już panu komisarzowi. Dziś zrana udałem się do Parsona z prośbą. Gdyby mej prośby wysłuchał — żyłby jeszcze. Nie spel-

nił jednak mej prośby, sądząc, że żartuję... A ja nie żartowałem...

Z trwoga spojrzalem mu w twarz:

— A więc to było z góry wykonane morderstwo!

— Tak...

— Kim jest ten mr. Parson?.. Nie jeszcze o nim nie wiem!..

— Znałem go też dopiero od dzisiaj zrana, ale mogę cię zapewnić, że jest to największy łotr pod słońcem! Z punktu widzenia prawa popelnilem morderstwo, lecz właściwie uwolniłem świat od najbardziej niebezpiecznego łotra.

— To wszystko jedno, czy on był łotrem czy też uczciwym człowiekiem. Powiedz mi lepiej czegoś żądał od niego?

— Spodziewałem się tego pytania, ale, niestety, nie mogę ci dać odpowiedzi...

— Dlaczego? Jestem przecież twój obrońca?..

— Wiem o tem.

— Nie pomoga żadne wykręty, muszę wiedzieć całą prawdę.

Uśmiechnął się smutnie i rzekł:

— Wszystko możesz wiedzieć, lecz tego się nie dowiesz... Wierz mi, skłaniają mnie do ukrywania prawdy bardzo ważne powody.

Staralem się z nim mówić spokojnie, prosilem, błagałem, wreszcie uniosłem się gniewem — nie nic nie pomogło — milczał jak grób. Zdołalem tylko dowiedzieć się, że żądał od Parsona wydania jakiegos przedmiotu, lecz Parson wyśmiał się z niego i Jim w przystępie zdenerwowania zamordował go.

— Potem — dodał Jim — zamknąłem drzwi, zdjąłem kluczyk, zawieszony na jego szyi otworzyłem szufladkę i wyiałem poszukiwany przedmiot. Drzwi były tak mocno przyknięte, że nie otwarly się pod naporem służby. Spaliłem zna-

leziony przedmiot, potem otworzyłem drzwi i oddałem się w ręce policji. To jest wszystko.

Z wyjaśnień tych nie mogłem dowiedzieć się wszystkiego. Jim uparł się i nie chciał wyjawic nazwy przedmiotu.

Po pewnym czasie nastąpiła sprawa. Sala sądowa zapelniona była publicznością. Jim siedział na ławie oskarżonych w towarzystwie dwóch policjantów.

Przyglądał się spokojnie na wszystkie strony.

Prokurator rozpoczął swą mowę:

— „Wiemy wszyscy doskonale o tem, że John Parson był marną kreaturą, co wynika z oświadczeń świadków i z papierów, pozostałych po zamordowanym. Ale prawo angielskie opiekuje się wszystkim bez wyjątku. Tylko władze mają prawo wymierzać karę. Człowiek, który zamordował — musi ponieść śmierć.“

Sprawa była wyjaśniona. Ażby jednak wyczerpać wszystkie środki obrony, zapytałem oskarżonego:

— Czego pan żądał od oskarżonego!

— Na to pytanie nie mogę dać odpowiedzi...

— Czy chodziło tu o honor kobiety?..

Jim wahał się przez chwilę, poczem rzekł:

— Tak...

— Kim była ta kobieta? — padło pytanie ze strony przewodniczącego.

— Tego również nie mogę powiedzieć...

— Może zechciałby pan na kartce napisać nazwisko kobiety, by zachować tajemnicę?..

— Nie.

— Czy ona mieszka w Londynie?

— Ta kobieta nie żyje... — odparł spokojnie Jim.

Na sali zapanowała cisza...

(d. c. n.)

Wiadomości bieżące.

CZERWIEC

30

WTOREK

Dzisiaj: Wsp. św. Pawła
Jutro: Najśw. Krwi P. J. Chr.Wschód słońca o g. 3.17
Zachód o g. 7.53
Wsch. księżycy o g. 10.18
Zachód o g. 6.12
Długość dnia 15.38
Przybyło dnia g. 9.20

Dzień podatków.

Odzis upływa termin wpłacenia całego szeregu podatków.

W dniu dzisiejszym upływa ostateczny termin wpłacenia całego szeregu podatków.

W dniu dzisiejszym najpóźniej musi być zapłaconą trzecia rata podatku majątkowego, połowa zeznanego podatku dochodowego wraz z zeznaniem, oraz trzecia rata podatku miejskiego od 10-11.

W razie niewpłacenia tych podatków, należność będzie ściągana w drodze licytacji z dołączeniem kosztów egzekucji i kary. (b)

Podrożać!

O ile — dowiemy się dopiero w czwartek.

W czwartek, dnia 2 lipca, odbędzie się posiedzenie komisji do badania zmian kosztów utrzymania w miesiącu czerwcu, w porównaniu z miesiącem majem. Według przewidywań obliczeń wykaże się mała wyższość kosztów utrzymania, która powstała wskutek podwyższenia ceny chleba i niektórych artykułów codziennej potrzeby. (b)

Hallo! Telefony?

Żle słychać — będzie strejk...

Zatarg z zarządem telefonów łódzkich zaostrzył się, gdyż wbrew oświadczeniu przedstawicieli P. A. S. T. w ministerstwie w Warszawie, oddział łódzki P. A. S. T. nie honoruje dotychczasowej umowy z pracownikami przy obliczaniu zarobków, w sprawach urlopów i t. p.

O ile powtórnym memorjałem wysłanym przez związek nie odniesie skutku, należy się liczyć z możliwością wybuchu strejku. (b)

Na teren sejmu

przesuwają pracownicy miejscy swoje bolączki.

W związku z uchwałami wiecu pracowników miejskich, zarządy związków pracowników instytucji użyteczności publicznej wszczęły akcję za pośrednictwem posłów robotniczych, by sprawę redukcji i klasyfikacji urzędników magistrackich przenieść na teren sejmu. (b)

Taxis jedzie!

Za dziesięć dni powiększy się ilość samochodowych dorożek na ulicach Łodzi.

Mimo, iż na mieście ukazało się już kilka samochodów z taksometrami, magistrat wyda resztę koncesji dopiero za tydzień lub za 10 dni, gdyż zatwierdzone przez radę miejską przepisy o dorożkach samochodowych winny się ukazać przedtem w dzienniku urzędowym województwa i w „Dzienniku zarządu miejskiego”. (b)

Zaliczenie służby okupacyjnej do emerytury. Związek polskich nauczycieli szkół powszechnych otrzymał zawiadomienie z zarządu głównego, że ministerstwo wyznań religijnych i oświecenia publicznego w porozumieniu z ministerstwem skarbu wyjaśnia, że czas pracy nauczycielskiej w szkołach powszechnych gminnych, wiejskich lub miejskich na obszarze byłego Królestwa Kongresowego od chwili ewakuacji władz rosyjskich aż do chwili objęcia szkolnictwa na tym obszarze przez władze polskie, t. j. spełnianej czynnie w okresie rządów austriackich, względnie niemieckich władz okupacyjnych — podlega zaliczeniu do wysługi emerytalnej na podstawie ust. 1 art. 81 ust. z dnia 11 grudnia 1923 roku, jako zaborcza służba państwowa u tych nauczycieli z publicznych szkół powszechnych, którzy wstąpili następnie do służby polskiej. (p)

Czy wyroby monopolu tytoniowego zawierają domieszki, szkodliwe dla zdrowia.

Dyrekcja monopolu tytoniowego twierdzi, że nie.

Otrzymałszy komunikat następujący:

W związku z zanotowanymi w niektórych piśmach pogłoskami jakoby wyroby fabryk polskiego monopolu tytoniowego zawierały domieszki szkodliwe dla zdrowia dyrekcja polskiego monopolu tytoniowego komunikuje, że wbrew zwyczajowi, stosowanemu niejednokrotnie na zachodzie (a w szczególności w fabrykach niemieckich), polskie fabryki monopolowe nie używają w najmniejszym nawet procencie żadnych surogatów, a wyroby monopolowe, sporządzane są wyłącznie z oryginalnego surowca tytoniowego.

Surowiec tytoniowy, zakupywany przez monopol zagranicą jest przy odbiorze dokładnie badany, a odnośne ekspertyzy nie wykazały jakiegokolwiek próby ze strony dostawców podsunięcia zamiast surowca tytoniowego, jakiego surogatu.

Jeśliby wyjątkowo w opakowaniu monopolowym znalazło się jakieś obce ciało (?), to może to być tylko wynikiem przeoczenia ze strony robotnicy; wypadki takie karane są przez zarząd monopolu bardzo surowo.

Zaznaczyć przytem należy, że może tu chodzić jedynie o ciała obce, tego rodzaju jak skrawki atrakułów pomocniczych (papier, tektura, bibułka i t.p.), w żadnym wypadku nie może być mowy o znalezieniu w opakowaniu monopolowym ciał obcych, rodzaju odpadków roślinnych.

Dyrekcja polskiego monopolu tytoniowego gotowa jest rozpatrzyć wszystkie indywidualne zażalenia na ewent. usterki fabrykacyjne w wyrobach monopolowych; zgłaszanie tych usterek do dyrekcji polskiego monopolu tytoniowego przyczyni się też do usunięcia niedbalstwa ze strony personelu robotniczego, z czem władze monopolowe stale walczą.

Łódź stanie się ośrodkiem komunikacji lotniczej

Poznań — Łódź — Warszawa.

Spółka akcyjna „Aero” w Poznaniu zwróciła się do magistratu m. Łodzi z następującą propozycją:

Spółka otrzymała z ministerstwa kolei koncesję na uruchomienie linii lotniczej Poznań-Łódź-Warszawa, oraz ma otrzymać w najbliższym czasie koncesję na inne połączenia. Wobec powyższego spółka „Aero” proponuje magistratowi m. Łodzi, by w razie urucho-

mienia linii wspomnianej miasto Łódź wzięło udział w kapitale zakładowym w wysokości około 30.000 zł. albo zobowiązało się do przejęcia na siebie kosztów dzierżawy hangaru i lotniska w Łodzi.

Propozycję sp. akc. „Aero” magistrat postanowił przesłać wydziałowi finansowo-obračunkowemu dla zbadania i zajęcia stanowiska.

Jak robić odpisy na amortyzację przy obliczaniu podatku dochodowego.

W związku z przepisami rozporządzenia p. Prezydenta Rzeczypospolitej o bilansowaniu w złotych z dnia 25 czerwca 1924 r. (Dz. U.R.P. nr. 55 poz. 542) ministerstwo skarbu, z uwagi na postanowienie art. 6 ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu, ogłoszonym w rozporządzeniu ministra skarbu z 14 lipca 1923 (Dz. U.R.P. nr. 77 poz. 607) oraz ze względu na okólnik z 23-go kwietnia 1924 r. L. DOP. 526-II. zarządziło — okólnikiem z 8 maja 1925 r. L. DOP. 145-II — co następuje:

1. Przewidziane w powoływanej art. 6 ustawy o podatku dochodowym odpisy na zużycie winny być, począwszy od roku podatkowego 1925 uskuteczniane na zasadach, wyluszczonej w par. 16 rozporządzenia ministra skarbu z 14 maja 1921 r. (Dz. U.R.P. nr. 48 poz. 298).

Za podstawę do ustalenia wysokości odpisa służyć ma wartość przedmiotów, podlegających zużyciu, wykazana w zamknięciu rachunkowym roku operacyjnego (gospodarczego), miarodajnego do ustalenia podstawy wymiaru podatku, o ile przed dniem tego zamknięcia sporządzo-

no, bilans otwarcia w złotych w myśl wspomnianego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 25. 6. 1924 r.

O ile zaś przed dniem zamknięcia roku operacyjnego (gospodarczego) nie został sporządzony bilans otwarcia w złotych, wówczas za podstawę do ustalenia wysokości omawianych odpisów należy przyjąć wartość przedmiotów wykazaną w bilansie otwarcia w złotych, sporządzonym po dniu zamknięcia roku operacyjnego, miarodajnego do ustalenia podstawy wymiaru pod warunkiem wszakże, że wartość przedmiotów, nabytych w okresie między dniem zamknięcia roku operacyjnego (gospodarczego), a datą sporządzenia bilansu otwarcia w złotych, zostanie wyeliminowana.

2. Zamiast uskutecznienia odpisów w sposób wskazany w części pierwszej niniejszego zarządzenia, przedsiębiorstwa przemysłowe, prowadzące prawidłowe księgi handlowe, mogą o ile chodzi o rok podatkowy 1925, potrącać tytułem odpisów, na zużycie najwyższej 25 proc. dochodu podatkowego w trybie przewidzianym odnośnie do roku podatkowego 1924 w okólniku ministerstwa skarbu z 23-go kwietnia 1924 r. L. DOP. 526-II. M.

W karetce pogotowia poprzez miasto.

ZAMACHY SAMOBÓJCZE.

21-letni robotnik fabryki Bukietu Erwin Cypel w mieszkaniu własnym przy ulicy Trelenberga (Radogoszcz) nr. 34 w celu samobójczym napił się jodyny.

W mieszkaniu przy ul. Jerzego 19 18-letnia Olga Jasińska służąca, pozostająca obecnie bez pracy targnęła się na życie wypijając sporą dozę esencji octowej.

Zawezwany lekarz pogotowia odwiózł desperatkę do szpitala św. Józefa.

W mieszkaniu przy ul. Towarowej nr. 2 żona woźnicy Florentyna Wadowska w celu samobójczym napiła się niewiadomego płynu.

Lekarz pogotowia po przepłukaniu żołądka odwiózł ją w stanie groźnym do szpitala.

Na schodach domu nr. 13 przy ulicy Pomorskiej usiłowała się otruć jodyną 18-letnia Uszer Ilmann. Lekarz pogotowia udzielił mu pomocy.

Przy ul. Piotrkowskiej 132 w celu samobójczym napiła się sublimatu 22-letnia Stanisława Kowalska, zam. przy ulicy Wodnej 1j.

Lekarz pogotowia udzielił denatce pierwszej pomocy i odwiózł ją do szpitala przy ul. Drewnowskiej. (b)

STARUSZKA POD KOŁAMI WOZU

Na ulicy Piotrkowskiej obok nr. 170 przejechana została przez wóz 81-letnia Kmichała, uległszy potłuczeniu głowy w okolicy czoła i złamaniu prawej kości ramiennej.

PSY KASAJA

Na Zielonym Rynku nr. 3 pokasany został przez psa 6-letni syn skiepiakarza Tobiasz Lewkowicz.

Cłopca opatrzył lekarz pogotowia na stacji.

NAPAD NA ULICY ZGIERSKIEJ

Nocy enegdajszej został napadnięty na ulicy Zgierskiej przez nieznanych osobników St. Śmierczkowski. (Chmielna 14)

Napastnicy zrabowali mu kapeluszy i laskę, poczem zbiegli w niewiadomym kierunku.

TEATR MIEJSKI

Dziś i jutro, po cenach najniższych, od 50 gr. do 2,50 gr. sensacyjna sztuka w 6-ciu obrazach Eugenjusza Czirikowa „Komisarz sowiecki”, która jest co dzień owacyjnie przyjmowana przez publiczność. W rolach głównych pp. Wołoszynowska, Dunajewska, Białoszczyński i Wroński.

Początek o godz. 8,45 wiecz.

TEATR LETNI W PARKU STASZYCA

Dziś i jutro po cenach najniższych od 1 zł. do 2,50 kapitalny pasjans swójski R. Toma z muzyką p. Breckkowskiego „Hrabina Tomok” urozmaicony licznymi śpiewami i tańcami, z pp. Jaku bińska, Jerzmanowska, Łapińska, Rodowiczowa, Komornickim, Tatarkiewiczem, Krellem Mrozińskim, Szubertem Wybrańskim i Zniczem.

Początek o godz. 9 wieczorem.

Z MIEJSKIEJ GALERJI SZTUKI.

Jak wiadomo, w celu zachęcenia jak najszerzych warstw do zwiedzania jedynej placówki sztuk plastycznych w Łodzi, dyrekcja Galerji przeznaczyła do rozlosowania obrazy wśród posiadaczy rocznych kart wejścia, obecnie zaś rozszerzyła ten przywilej na wykupujących normalny bilet wejścia. Najbliższe rozlosowanie obrazu Bończy-Rutkowskiego „Wilki” odbędzie się w miesiącu lipcu, po sprzedaży 750 biletów wejścia, z których każdy ma swój numer. Obecna wystawa J. Kidonia i St. Domaradzkiego uzupełniona została pracami M. Czepitv i W. Zaboklickiego.

Namiętny Jan chciał zgwałcić nieletnią Stasię.

Zamieszkała we wsi Rokicie Stanisława Ludwiczek złożyła w urzędzie śledczym zameldowanie, że gdy szła do Łodzi z mlekiem na 3 klm. od wsi podszedł do niej znany jej od dawna Jan Woźniakowski zamieszkały w Łodzi przy szosie Pabjanickiej 33 i czynił jej niecne propozycje.

Gdy Stanisława Ludwiczek zaczęła wolać o pomoc Woźniakowski usiłował dokonać na niej gwałtu, lecz zwabieni przechodnie krzykiem napadniętej odpedzili zwyrodniałego osobnika i oddali go do dyspozycji policji, która skierowała sprawę do prokuratora. p.

Dozorca, miotła i żona.

Dozorca domu nr. 38 przy ul. Wschodniej, Wąsowski pokłóciwszy się ze swą żoną pobił ją miotłą. Lekarz pogotowia opatrzył ranę w 5 kom. p. p.

Bójka na ulicy.

Na ulicy Pomorskiej nr. 152 wynikła bójka, podczas której 40-letni pracownik sezonowy przy kanalizacji, Franciszek Wojciechowski, będąc w stanie pijanym otrzymał 3 rany tłuczone głowy. Lekarz pogotowia po udzieleniu pomocy poszkodowanemu, pozostawił go na miejscu.

Pod kołami dorożki.

Na ulicy Sienkiewicza 65 najechana została przez dorożkę żona dozorczy domu 65-letnia Ernestyna Bartoszowa, odniósłszy ranę głowy. — Lekarz pogotowia udzielił jej pomocy.

Z „UZDROWISKA”

Zarząd łódzkiego towarzystwa pielęgnowania chorych i „Uzdrowiska” pragnąc w dalszym ciągu przyjąć z pomocą niezamożnej inteligencji, urządza drugi sezon na ulgowy wyjazd do „Uzdrowiska” dla kobiet, który nastąpi w dniu 16 lipca br.

Zapisy odbędą się dnia 29 i 30 czerwca br. w kancelarii towarzystwa, Cegielniana nr. 57.

Petentki winny się zgłosić z dowodem osobistym w oznaczonym terminie, gdyż liczba miejsc jest ściśle ograniczona.

WIADOMOŚCI

SPORTOWE

ZAWODY O PUHAR KLASY B.

G.M.S. — Hakoah 4:2 (0:1).
Tradycyjny pech Hakoahu w spotkaniach z G.M.S. — am. Należy podkreślić brak karności u niektórych graczy Hakoahu, pozwalający sobie na różne wybryki.
Sędzia p. Dancygier.

P.T.C. — Concordia 8:7.

Concordia prawdopodobnie zyska walcover.
Sędziował p. Biza.

ZAWODY O PUHAR KLASY C.

Bar-Kochba — Zjednoczenie 2:1.
Celowa gra Bar-Kochby, która poraz pierwszy przystępuje do gry w pełnym składzie.

Bramki zyskali Świętowicz i Reuter (z karnego rzutu) dla Bar Kochby. Jedyna bramka dla Zjednoczenia pada również z rzutu karnego.

Rudzikie Tow. — Hasmonea 8:2.

Zwycięstwo zasłużone rudzian.
Sokół (Zd. Wola) — Rapid, 4:0.
Niespodziewana klęska Rapidu.

Zawody o mistrzostwo Polski.

POGOŃ — WARTA 4:1 (1:1)

Poznań, 28 czerwca
Rewanżowe zawody o mistrzostwo Polski między łwowską Pogonią a

łwowską Wartą, przyniosły zupełnie zasłużone zwycięstwo Pogoni w stosunku 4:1. Pierwszą bramkę zyskuje Warta z karnego przez Kosickiego, poczem Pogoń z zamieszania podbramkowego wyrównuje. Po przerwie uwidacznia się przewaga łwowian, którzy uzyskali kolejno trzy bramki ze strzałów Bacza (2) i Stoneckiego (1). Zawody prowadził b. dobrze p. Grabowski.

W. A. C. — POLONIA 9:2 (6:1)

Warszawa 28 czerwca
Zawody międzynarodowe między wiedeńską drużyną W. A. C. i Polonią, skończyły się wysokocyfrową przegraną tych ostatnich.

Goście pokazali grę o bardzo wysokim poziomie technicznym i taktycznym. Bramki dla gości uzyskali: Durschnitt i Schneider po dwie, Deina i Huber po jednej, Jenny 3. Dla Polonii 2 bramki strzelił Grabowski. Wiedeńczycy grali z czterema rezerwowymi, Polonia z dwoma.

W. A. C. — POLONIA 3:1 (2:1)

Warszawa, 29 czerwca
Dzisiaj odbyły się tutaj rewanżowe spotkania między powyższymi zespołami, zakończone wynikiem 3:1 (2:1) dla W. A. C. Bramki dla wiedeńczyków uzyskali: Klichtera, Durschnitt i Huber. Dla Polonii Tupalski.

SPORTKLUB (Wiedeń) — TEAM CZARNI — HASMONEA 8:2 (1:1)

Lwów, 29 czerwca

Wczoraj wczoraj zawody teamu Czarni — Hasmonea przeciw wiedeńskiemu Sportklubowi, przyniosły zasłużone zwycięstwo tym ostatnim w stosunku 8:2 (1:1).

SPORTKLUB — CZARNI 4:0

Lwów, 29 czerwca

W dniu dzisiejszym goście wiedeńscy grali z klubem Czarnych, wygrywając w stosunku 4:0

CRACOVIA — VIENNA 2:1

Kraków, 29 czerwca

Goście bardzo dobrze technicznie, pokonani zostali przez ambitnie grającą Cracovię. Rewanż pomiędzy powyższymi zespołami odbędzie się w środę.

Wczoraj odbył się tutaj mecz między Zwierzynieckim K. S. a Jutrzenką zakończony zwycięstwem Zwierzynieckiego w stosunku 3:2 (1:2). Zawody Wisła z Wawelem zakończyły się zwycięstwem pierwszych w stosunku 3:2 (2:0).

BUDAPESZT — KRAKÓW

Kraków, 29 czerwca

Krakowski korespondent donosi nam, że we wtorek dnia 7 lipca, odbędzie się międzynarodowe zawody w piłkę nożną między Budapesztem a Krakowem.

POGOŃ (Katowice) — AMATORSKI K. S. 4:2 (3:0)

Katowice, 29 czerwca

Zawody między Pogonią katowicką a Amatorskim Klubem Sportowym zakończyły się zwycięstwem pierwszych w stosunku 4:2 (3:0)

MIEDZYNARODOWY TURNIEJ TENISOWY W POZNANIU

Poznań, 29 czerwca
W dniu dzisiejszym odbyły się tutaj międzynarodowe zawody tenisowe A. Z. S. Akademicki Związek Sportowy (Poznań), zwycięża Akademicki Związek Sportowy (Praga Czechosłowacja) w stosunku 3:2. W barwach AZS-u poznańskiego brali udział: Foerster, Mikołajewski i Zółtowski.

MISTRZOSTWO A. Z. S. W TENNISIE

Poznań, 29 czerwca
Mistrzostwo AZS-u poznańskiego w tenisie na rok 1925, zdobył Foerster, bijąc Zółtowskiego 6:1, 8:6, 6:2. Jednocześnie odbyły się mistrzostwa dla pań które zdobyła p. Dubieńska, która zwyciężyła p. Daniszewską 6:4, 6:1.

Nauka o Polsce społecznej

W lipcu w jednej z uroczych miejscowości podkarpackich w Skolem, związek nauczycieli polskiej szkół powszechnych urządził kurs nauki o Polsce współczesnej.

Kurs ten trwać będzie 4 tygodnie. — Oplata wyniesie 70 zł. wraz z umieszczeniem. Zgłoszenia należy kierować pod adresem Teofila Szumańskiego, Lwów, Łyczakowska 5. (p)

„WYWIAD”
Najlepsze informacje kredytowe
Piotrkowska 104, tel. 29-30

Zdrowie jest najcenniejszym skarbem dla wszystkich —
SLYNNE W CAŁYM ŚWIECIE ZIOŁA Z GÓR HARCU
(Dr. Lauer's Harzer Gebirgstee).
Zalecane przez najslawniejsze powagi lekarskie jak: Dr. Hochflöter, Dr. Martin i wielu innych wybitnych lekarzy, którzy orzekli, że ten gatunek herbaty jest jednym z najbardziej niezbędnych środków dla utrzymania zdrowia.
Napój ten przyjmowany w ilości 2-3 filiżanek tygodniowo leczy wyrzuty, liszaje, uderezenia krwi do głowy, hemoroidy, reumatyzm, artretyzm.
Środek ten usuwa wszelkie cierpienia żołądkowe, pobudza apetyt i trawienie i jest przy skłonnościach do obstrukcji zarówno praktycznym i skutecznym środkiem przeczyszczającym. Przy chorobach wątroby, przy żółtaczce i nagromadzeniu żółci, przy utrudnionym wydzieleniu moczu środek ten nigdy nie zawiodł jeszcze.
Zioła z gór Harcu zostały nagrodzone złotymi medalami na wszystkich wystawach lekarskich: w Paryżu, Berlinie, Londynie, Wiedniu i Tryjeście.
Cena pudełka pół zł. 1,50
1 zł 2,50
UWAGA: Zioła z gór Harcu zarejestrowane w Min. Zdr. Publ. za Nr. 43.
Sprzedaż w aptekach i składach aptecznych. Reprezentant na Rzeczpospolitą Polską.
Józef Grossman, Warszawa Chmielna 49.
Wyrządzać się falsyfikatów i nadrabianych etykiet

Pensjonat w ZOPPOTACH
piękne pokoje w najlepszym punkcie. — Obfita i staranna kuchnia. Ceny umiarkowane. Wiadomość: w Zoppotach Parkstr. 63. Wróblewska u P. HAUPT.
Informacje w Łodzi Piotrkowska 128 m. 6, od 2-4 523-2

MEBLE
ogrodowe z masy drzewnej wyrób zagran., nadające się specjalnie na letniska
okazyjnie do sprzedania.
Pacer, Przesmycki, Sienkiewicz i S-ka Piotrkowska 213, tel. 29-11.

Smola
szwedzka, gazowa w większej ilości tanio do sprzedania ze składu 488-8
Pacer, Przesmycki, Sienkiewicz i S-ka Piotrkowska 213, tel. 29-11.

Niemirów-Zdrój
otwarty od dnia 10-go maja 1925 r.
Autobus odchodzi z Rawy Ruskiej — dworzec — codziennie do 4-go czerwca b. r. o godzinie 5-ej po południu, od 5-go czerwca o 11.30 w południe.
Do 1-go lipca ceny niższe — bez konkurencji
Posiadacze Rowerów!
Wasze stare nie modne ramy zamienia się na najnowsze podług francuskiego wzoru, przyjmując wszelkie reperacje i złamania
Główna 36, L. Taier.

Dr. Łagunowski
Gdańska 42. (Długa).
Choroby skórne i weneryczne. Przyjmuje od 12-2 do 2 i 5-8.

Dr. H. Szumacher
choroby skórne i weneryczne. 6-go Sierpnia 1. Godz. przyjęcia: codziennie od 5-ej do 7 i pół po poł. w niedziele i święta od 11-ej do 1-3

Dr. med. BRAUN
Południowa Nr. 23 telef. 40-26. Specjalista chorób skórnych i wenerycznych. Leczenie światłem (Lampa kwarcowa). Przyjmuje od 8 do 9.30 i od 4 i pół do 6 w.

Dr. med. LUBICZ
Cegielniana 43
Choroby skórne, weneryczne, mocznicowe. Leczenie sztucznym światłem wyżywnym. Przyjmuje od 5-8.

Dr. med. L. Prybutski
Choroby skórne włosów, weneryczne, mocznicowe (leczenie światłem). Lampa kwarcowa promieniami Röntgena.
Zawadzka Nr 1 Telefon Nr. 25-30. Przyjmuje od 10-12 i od 5-8. Dla pan od 1-3

Dr. med. S. KANTOR
Specjalista chorób skórnych i wenerycznych i włosów. Gabinet Röntgena i światło-leczniczy. ul. Piotrkowska 144 róg Ewangelickiej. Tel. 29-45. Przyjmuje: od 8-2 i 6-8. Dla pan oddzielna poczekalnia od 5-6 pp

POKOJE meblowane Biuro „RUCH” Piotrkowska 38

LOKALE mieszkania Biuro „RUCH” Piotrkowska 38

3 pokoje meblowane

Młodzieniec 17-letni, pragmatyczny, wyuczyć się grantownie krawiectwa z a dopłatą. Poszukuje praktyki w pierwszorzędnym zakładzie. Oferty sub. Dopłata

Ciechocinek pensjonat dla dzieci i młodzieży doktorowej Margulesowej. Willa „ZDROWOTNA” w lasku sosnowym. Tróskliwa opieka. Wykwintny i obfity wikt. Ceny przystępne. Wiadomość: Kilińskiego 96. m. 5 godz. 4-6 7973-8

Sypialnia orzechowa używana tania do sprzedania obejrzeć można od 2-4-ej u H. Foerstera, Al. Kościuszki 29. 528-2

Reperuje bieliznę wszelką starannie, niedrogo. Ul. Piotrkowska Nr 255, 1-a oficyna, II-e piętro m. 42.

W. Dickstein adwokat, przedłożył Kancelarię w Aleje Kościuszki 24

Rowery maszynowe do zszycia wyzmaczki na raty. „Modus” Andrzeja 11 w podwórzu

Ogłoszenia drobne

Kupno i sprzed
Kupno i sprzed. sklep spożywczy do sprzedania. Gdańska Nr 11, 557-4
Kupno i sprzed. hurtowa sprzedaż maszyn do szycia. Ceny fabryczne. Perla i Pomorski Piotrkowska Nr. 69 w podwórzu. 819 15
Na raty miesięczne. Meble wszelkiego rodzaju. Ceny konkurencyjne. Nasielski, ulica Piotrkowska Nr 9 front i piętro.
Rozmaite
Kupno i sprzed. książeczka Pipikowa przyjmujące panie. Piotrkowska 132, 14, 217-10
Kupno i sprzed. to dyskontuje. Kto pierwszy zobaczy w sklepie? Oferty sub. „Tania” do „Republiki”. 481 3
Kupno i sprzed. manicure, Cegielniana Nr 19, front i piętro. 897
Kupno i sprzed. specjalista majster z Warszawy wyjechał do Krakowa. Poszukuje sklepów i banków. Wykonywa reperacje takowego bez znaku dla instytucji rządowych i komunalnych specjalnie ustępstwa. Laskowe zgłoszenie proszę nadsyłać. Ogrodowa 36 Andrzejewski 6586
Posady
Potrzebna zdolna starsza panna do magazynu miod. Rubinart. Przejazd Nr 1 577-3
Zawodowa krawcowa i bielizna oraz bielizna poszukuje szycia po domach. Wiadomość: Południowa 2 u dozorczy 6486 3
Panienka która dobrać władza językiem polskim i niemieckim, poszukuje posady do dziecka. Laskowe oferty pod „Ziemia” do adm. „Republiki” — 807

Miejscowa Przedzalnia Bawełny poszukuje doświadzonego specjalistę
MONTERA
do przemontowania kilkunastu obracających i wrzecinnic. Zgłoszenia, narazie tylko pisemne wraz z wiadomościami, świadczącymi o kwalifikacjach i dotychczasowej pracy, pod A. B-104 do administracji tego pisma 524-3

„Kąpiele Centralne”
H. OFFENBACHA
Zachodnia 38, tel. 38-51,
już są czynne.

Pierwszorzędna restauracja

Metropol

Narutowicza (Dzielna) 1. Tel. 11-94.

Od dziś i codziennie wydajemy nasze znakomite obiady z 4 dań po **zł. 2**, kolacje z rybą **zł. 3.50**.

Bufet zaopatrzonej obficie w krajowe i zagraniczne trunki.

We wtorki i czwartki flaki.

Z należytym szacunkiem **H. Bajgelman, M. Korngold.****UWAGA!** Od g. 8.30 wiecz. przygrywa znakomity **kwartet smyczkowy.****Ostatnie dni! CASINO Ostatnie dni!**

Wielki współczesny dramat obyczajowy w 7-miu aktach

„WE DWA OGNIE“w rolach głównych: **Nita Naldi i Bébé Daniels**

Orkiestra kameralna pod dykcją p. LEONA KANTORA.

Sala mechanicznie wentylowana, ochładzana i ozonowana.

Początek seansów o godzinie 6, 8 i 10.

Ceny miejsc niższe: III m. — 1 zł., II m. — 1.50, I. — 2 zł.

Dziś ostatni dzień!

LUONA

Dziś ostatni dzień!

„Nieszczęśliwe kobiety“

Wspaniały dramat w 10-ciu aktach według powieści

„Dziewczeta, których poślubić nie należy“

Orkiestra pod kierunkiem p. Sypniewskiego.

Ceny miejsc od 1 zł.

Reduta2 godziny bezustannego humoru
— dowcipu i śmiechu! —**Reduta****Pamiętnik Harold Lloyd'a**

— 9 aktów najintymniejszych przeżyć, przygód, utrapień i radości największego humorysty świata. —

NAD PROGRAM:

„MODY PARYSKIE“ ostatni dodatek ilustrowany. „DZIENNIK PATHE“ aktualności.

CENY MIEJSC od 1 złotego.

Początek o 4-ej.

Ostatni seans o 10-ej.

Abonamenty „Republiki“ wraz z ilustrowanym dodatkiem niedzielnym „Panorama“: w Łodzi 4 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zamiejscowa 5 zł. 20 gr. miesięcznie. — Zagranicą 7 zł. 20 gr. miesięcznie.

Odosłanie do domu 30 groszy miesięcznie drożej. Za terminowy druk ogłoszeń admin. nie odpowiada. Droższe 10 gr. Poszukiwanie pracy 5 gr. Najmniejsze 10 gr.

Ogłoszenia: ZWYCZAJNE: 8 gr. za wiersz milimetr. (na stronie 10 szpalt). W TEKSCIE 40 gr. za wiersz mil. (na stronie 4 szpalty). NEKROLOGI i NADEŚLANE 30 gr. za wiersz mil. (na 4 szpalty)

Zaręczynowe i zaślub. po tekście 10 złotych. Zamiejscowe o 50 proc. Zagraniczne o 100 proc.

Za wydawnictwo „Republika“ Sp. z ogr. odp.; Marjan Nusbaum Oitaszewski. — Członkami „Republiki“, Piotrkowska 49. — Tłocznia, Piotrkowska 15. — Redaktor odd. Józef Burmaa